Een nieuwe tweedeling in Europa

1 november 2023

Het opblazen van Nord Stream en gelijktijdige opening van de Baltic Pipeline naar Polen staan niet op zich. Het is onderdeel van een breder plan om Oost-Europa een meer eigen koers binnen Europa te laten varen en tegelijkertijd als loyale schild van de VS tegen Rusland te dienen. Het 3S-initiatief laat zien dat 12 voormalige Oostblok-landen plus Oostenrijk werk maken van hun eigen integratie.

Foto: Warschau (Pixabay)

Gaat Oost-Europa eigen weg?

In een eerder artikel schreven we over de observaties van Shahid Bolsen dat er een zelfstandige dynamiek in Oost-Europa gaande is. Hij lijkt hierin te worden ondersteund door het Three Seas Initiative.
Three Seas Initiative verbindt de 12 EU-lidstaten tussen de Baltische, Zwarte en

Adriatische Zee: Oostenrijk, Bulgarije, Kroatië, Tsjechië, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slowakije en Slovenië.

De kraamkamer van dit idee was de Atlantic Council, dat zegt door "*onze missie*" gedreven te zijn om "*samen de toekomst van de wereld vorm te geven*". De Atlantic Council noemt zichzelf *"een onpartijdige organisatie* ***die het leiderschap en de betrokkenheid van de VS in de wereld stimuleert****, in samenwerking met bondgenoten en partners, om oplossingen te vinden voor wereldwijde uitdagingen."* (accentuering, red.)

Deze deelnemende landen hebben één historisch hoofdstuk gemeen: het IJzeren Gordijn, dat Europa in tweeën splitste en natuurlijke ontwikkeling, economische groei en internationale eenheid in de regio een halve eeuw lang in de weg stond, schrijven de initiatiefnemers op de website. Aangetekend moet worden dat Oostenrijk in dit opzichte een vreemde eend in de bijt is, het land lag niet achter het IJzeren Gordijn, maar was als niet aan NAVO gebonden land, een land behorend tot West-Europa.

"*Terwijl de landen in West-Europa met elkaar verbonden zijn door wegen en spoorwegen, hoogspanningslijnen en olie- en gaspijpleidingen*", vermeldt de website, *"zijn de landen in Centraal- en Oost-Europa relatief van elkaar gescheiden op het gebied van moderne infrastructuur. Het tekort is vooral acuut langs de noord-zuidas van de regio."*

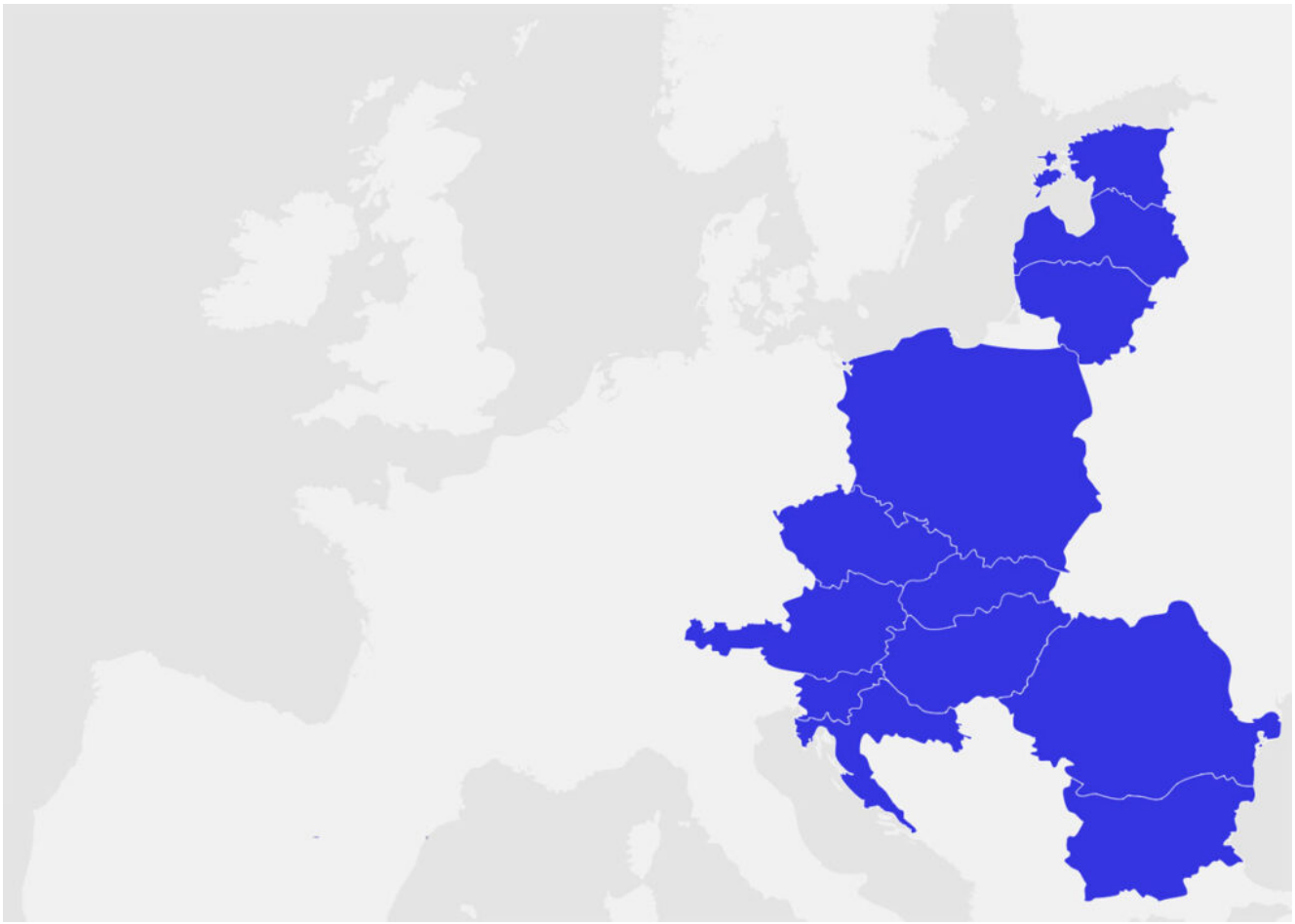
Ondanks dat deze landen onderdeel zijn geworden van de EU, zien zij toch dat hun infrastructuur nog steeds achterloopt op die van de westelijke landen van de unie.

Volgens de initiatiefnemers is het project bedoeld als aanvulling op en niet als concurrentie voor de Europese Unie. Dit komt volgens de organisatie tot uiting in de nauwe betrokkenheid van de Europese Commissie bij het initiatief en haar deelname aan alle recente topontmoetingen. Toch kan niet ontkend worden dat de VS de Oost-Europese landen graag als vooruitgeschoven post ziet waarmee het Rusland voortdurend onder druk kan zetten.

Immers als het echt de bedoeling was om de integratie met de westelijke landen van de EU te versterken, waarom worden vooral projecten in noord-zuid richting geëntameerd? En waarom komt zo'n initiatief niet van de EU zelf? Waarom moet de VS dat doen? Hebben zij daarbij niet vooral de eigen belangen in het vizier?

Letterlijk meldt de website van het initiatief dat het gaat om: *"infrastructurele interconnectieprojecten en investeringen in de regio op de **Noord-Zuidas**, waarmee de doelstellingen van de 3SI, namelijk de ontwikkeling van de economieën van de deelnemende landen, de bevordering van de convergentie met de rest van de EU en het **trans-Atlantische partnerschap**, worden verwezenlijkt."* (accentuering, red.)

Het project lijkt eerder een verdeel-en heersdoel te dienen, om Europa verdeeld te houden of haar verdeeldheid verder op te voeren.

De kaart van het Three Seas Initiative

Nauwe coördinatie van ingrepen

Wat opvalt is de 'toevallige' samenloop met de gebeurtenissen in Kiev in 2014.
De website: *"**In 2014** vestigde een Amerikaanse denktank, de **Atlantic Council,** in een rapport getiteld 'Completing Europe' de aandacht op de verschillen in ontwikkeling binnen Europa. Dit inspireerde de toenmalige staatshoofden van twee landen – president Kolinda Grabar-Kitarović van Kroatië en president*

Andrzej Duda van Polen – om een initiatief te lanceren, dat vervolgens steeds meer hooggeplaatste personen en toonaangevende spelers uit het bedrijfsleven en de politiek heeft aangetrokken. Elk jaar krijgt het verhaal van de Three Seas een nieuw hoofdstuk dat naar de toekomst kijkt.” (accentuering, red.)

Opvallend is het jaartal 2014, terwijl in Kiev een door het Westen georganiseerde staatsgreep gaande was en het Maidanplein in brand stond, werd parallel hieraan Oost-Europa aan elkaar gesmeed. ‘Fuck-the-EU’.

Het zal duidelijk zijn dat het gaat om het behouden en waar mogelijk uitbreiden van de mondiale dominantie van de Verenigde Staten. Premier Rutte kreeg van deze organisatie (Atlantic Council) en uit handen van WEF-directeur Klaus Schwab de ‘World Citizen Award’ voor zijn onwankelbare loyaliteit aan de belangen van politiek en corporate Amerika.

We moeten vaststellen dat Duitsland voor de tweede maal economisch wordt geruïneerd (in aanloop tot WWII door de extreme herstelbetalingen) en tegelijkertijd met westerse fondsen wordt herbewapend. Dit in combinatie met de versterking van Oost-Europa kan het niet anders dan dat Europa een tweedeling tegemoet gaat, waarbij de VS een centrale rol speelt.

Overzicht aantal projecten per land.

Projecten vooral over infrastructuur, data en energie

Het initiatief is verre van een ‘praatclub’. Het heeft een gedetailleerd projectoverzicht gemaakt waarbij per deelnemend land precies wordt aangegeven welke projecten ter hand zullen worden genomen.

Bulgarije: tunnel onder de Petrohan Pass, Kroatië: olie- en gasterminal in de haven van Ploce en de LNG terminal op het eiland KRK, Estland: Ingebruikname van de regionale LNG-terminal in Paldiski, Hongarije: Verbetering van de spoorwegverbinding tussen de binnenhaven van Boedapest en de kernnetwerkcorridor.

Het zal duidelijk zijn dat in de meeste gevallen de LNG uit de VS zal komen.

Bijzonder is wat te lezen is bij Polen: *"Diversificatie van de gasvoorzieningsbronnen en integratie van de gasinfrastructuur in het Drie Zeeën-gebied met de uitvoering van het **Baltic Pipe-project** en grensoverschrijdende interconnecties Republiek Polen-Slowaakse Republiek en **Republiek Polen-Oekraïne.**"* (accentuering, red.)

De 3S-regio is één geïntegreerd energiegebied en een vitaal onderdeel van de Europese energie-unie, schrijft de organisatie. *"Onze energiemarkten zijn met elkaar verbonden, waardoor elk land in de regio zijn energievraag en -aanbod efficiënter kan beheren en energiezekerheid kan garanderen zonder afhankelijk te zijn van externe spelers."*

Hier valt de integratie van de Oost-Europese staten samen met het opblazen van de Nord Stream pijpleiding en het in dezelfde week geopende Baltic Pipeline. Polen, als bondgenoot van de VS, krijgt daarmee het beheer over de gaskraan van dit deel van Europa. Ook op het gebied van de energievoorziening wordt Europa onderling verdeeld in een nieuw oost en west en als totaal afgesneden van Rusland. Alle landen worden nog meer aan de VS gebonden.

De digitale integratie van Oost-Europa

De '3S-regio' moet ook een "*wereldwijde hotspot*" voor slimme mobiliteit en energie-innovatie en worden die "*oplossingen*" over de hele wereld gaat verkopen.

De visie op 'slimme connectiviteit' werd geïntroduceerd tijdens de Virtuele 3S-Top in Estland in 2020. Het was een initiatief van Estland om manieren te vinden om digitale componenten uit te breiden in de belangrijkste infrastructuur, die op hun beurt nieuwe bedrijfsmodellen en technologieën zullen ondersteunen, zoals realtime-economiebeheer, een hernieuwbaar 'slim' netwerk, slimme logistiek en

verkeersbeheer. Met het 3S-project wil men investeringen in energie en transport toekomstbestendig maken en het concurrentievermogen van de regio Three Seas (3S) verbeteren.

Bij de digitalisering lijkt de EU wel meer betrokken bij de 3S-ontwikkeling. Daarbij streeft de EU naar een 'High Impact Project' over Europese dataruimten en gefedereerde cloudinfrastructuren om collectieve investeringen tot 6 miljard mogelijk te maken in de periode 2021-2027, schrijft 3S in haar beleidsnota (PDF).

Het heeft er alle schijn van dat de geopolitieke kaarten op het Europese continent weer opnieuw worden geschud. Door het 3S-initiatief zal de EU een harde dobber krijgen om de boel bij elkaar te houden. Immers haar toekomst wordt eerder in Washington en Moskou bepaald dan in Brussel. Het is zaak voor de afzonderlijke leden voldoende soeverein te blijven om ook nog voor hun eigen nationale belangen op te kunnen komen.